

Publicatiedatum: 6-3-2007

Schadeadvocaten gaan achter kartels aan

Mededingingscommissaris Kroes zint op ruimere mogelijkheden voor private vervolging

HAN DIRK HEKKING

BRUSSEL - De cijfers die de Zwitserse rechter Carl Baudenbacher vorige week in een bijeenkomst te Brussel over de private aanpak van kartels presenteerde, waren veelzeggend. Europa noteerde in vijftig jaar tijd zestig zaken tegen kartels voor schadevergoeding; 23 keer wees de rechter compensatie toe. 'Maar in de VS gaat het alleen al per jaar om zes- tot zevenhonderd claims', stelde Baudenbacher vast.

Het aantal schikkingen en vergelijkingen die bereikt zijn via arbitrage tellen niet in de EU-cijfers mee, maar de conclusie lijkt duidelijk. Private vervolging van kartels, dat is meer iets voor de Verenigde Staten dan voor de Europese Unie.

Maar er is verandering op til. De Europese Commissie wil de private aanpak van kartels om schade te verhalen, stimuleren. Eurocommissaris van mededinging Neelie Kroes komt eind dit jaar of volgend jaar met voorstellen daartoe. Haar diensten roepen tegenwoordig bij elke kartelboete slachtoffers van illegale prijsafspraken op om een zaak te beginnen ter compensatie.

De grotere Europese acceptatie voor particuliere vervolging heeft de aandacht getrokken in de VS. Zo gaat het in kartelschade gespecialiseerde advocatenkantoor Cohen, Milstein, Hausfeld & Toll uit Washington een kantoor in Londen openen. Doel is in eerste instantie de Britse markt, maar het bedrijf kijkt ook naar de 'overkant'. 'Europese slachtoffers van kartels hebben amper de kans om hun schade te verhalen', stelde partner Michael Hausfeld in januari vast.

De Commissie is er niet op uit om de Amerikaanse mogelijkheden voor private kartelvervolging te kopiëren, zei een topambtenaar van Neelie Kroes vorige week. Zo ziet Brussel niets in de praktijk uit de VS dat advocaten een hoog percentage van schadevergoedingen opstrijken. Dat heeft ertoe geleid dat er geen rem zit op de hoogte van claims, aldus de topambtenaar. Sommige juristen benaderen hun zaken nu als een soort 'investeringsportfolio'.

Daarbij heeft de Commissie weinig oren naar de ruime mogelijkheden die de vragende partij in de VS heeft bij het vragen om informatie. Ook hier is de Amerikaanse praktijk doorgeschooten, aldus Brussel. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid voor rechters om dubbele of driedubbele vergoedingen toe te kennen. Tegelijkertijd vindt de Commissie wel dat gedupeerden meer mogelijkheden moeten krijgen toegang tot bewijsmateriaal.

De kwestie is behoorlijk complex. Eurocommissaris Kroes komt daarom niet op korte termijn met voorstellen voor makkelijker private vervolging van kartels. Maar het in Brussel gevestigde CDC heeft de handschoen al opgepakt. De onderneming, opgericht door de Duitse jurist Ulrich Classen en zijn Belgische collega Frank Weinand, boekten vorige maand hun eerste succes. Een rechter in Düsseldorf heeft bepaald dat de actie van CDC, dat de schadeclaims van gedupeerden van een cementkartel in Duitsland heeft gebundeld, toelaatbaar is. De volgende zitting, waarin het gaat om de hoogte van de vergoeding, heeft plaats voor de zomer.

Het Bundeskartellamt heeft het cementkartel al in 2003 veroordeeld tot een boete van euro 702 mln. CDC wil nu de schade van klanten verhalen. 'Wij hebben de claims gekocht', zegt Frank Weinand van CDC. Vervolgens heeft het bedrijf de meerprijs berekend die klanten van het kartel moesten betalen. De gemiddelde schade per ton cement komt neer op zeker euro 17,95.

De claims van gedupeerden die CDC bundelde, komen volgens Weinand neer op een afname van 10 mln ton cement. Volgens CDC's website komt uiteindelijk tussen de 75% en 85% van de door de karteldeelnemers betaalde vergoeding bij de slachtoffers terecht, afhankelijk van het contract dat zij met CDC hebben gesloten.

Karteldeskundigen in Brussel volgen de vorderingen van het bedrijf nauwlettend. Ze kunnen mogelijk een opmaat zijn tot een flinke toename van private zaken tegen kartels.

De aanpak van CDC is mede interessant, omdat ze de vraag oproept hoe om te gaan met bedrijven die een beroep hebben gedaan op de clementieregelingen van de Europese Commissie. Wie zich presenteert als kartelklokkenluider, hoeft als het meezit geen euro boete te betalen. Maar als private partijen om de hoek met een claim staan te wapperen, verdwijnt de bereidheid alle kartelkaarten op tafel te leggen, mogelijk als sneeuw voor de zon. CDC zegt de klokkenluider van het Duitse cementkartel een schappelijke regeling te hebben aangeboden, zonder resultaat.

Akzo Nobel verkeert nu al in de positie dat het een grote Brusselse boete wist te voorkomen door opening van zaken te geven, maar daarna een private claim op zijn bord kreeg. De chemieconcerns Basf en Basell hebben Akzo en de andere deelnemers van een peroxidekartel vorig jaar aansprakelijk gesteld voor de schade die zij door de illegale praktijken hebben geleden. Basf becijfert voor zo'n euro 140 mln exclusief rente en kosten te zijn gedupeerd, Basell noemt een bedrag van euro 28 mln.

Akzo verwerpt de claims. De zaak ligt nu voor bij de rechtbank in Arnhem.

Copyright (c) 2007 Het Financieele Dagblad
